

55 aasta eest Rootsis sõitu alustanud Gunilla seilab Eestis edasi

Tekst: Madis Aaren

Fotod: Madis Aaren ja Piret Salmistu

Folkboot Gunilla lugu algas 55 aastat tagasi Rootsis, kus ta tublide meistrite käe all valmis. Allakirjutanu seilamise lugu algas oluliselt hiljem, kui koos sõbra ja praeguse kaasreederi Kaidor Kahariga sai tehtud otsus oma alusega meresõitu alustada. Otsustasime lahtiste silmadega ringi vaadata ja siis koos mingile järeldusele jõuda.

“Folkboot,” kõlas mõlema suust, kui uuesti kokku saime, et vahepealse uurimistö tulemusi sünkroniseerida. Kusjuures see tulemus polnud üldse iseenesestmõistetav, kuna lähteülesanne sisaldas ka mootorpaadi ostmise võimalust. Kaidorile kui meie duo šarmantsemale poolele, jäi ülesanne folkbotistide ringkonda infiltreruda ja asjaga lähemat tutvust teha.

Kaidor: „Edasi läks juba väga lihtsalt. Toksinud google'isse: folkboot, sattusin

folkbootide flotilli lehele ja sealt edasi oli vaid väike samm Mikk Kõöslini. Mäletan hästi, kuidas saatsin talle kirja, et tahaks rääkida paadi plussidest ja miinustest jne. Kirjale järgnes vaikus, kuni ühel päeval tuli kõne, et tulge kaasa, läheme kolmapäevakule ja et küll merel räägime. Sõitsin Greta meeskonnas kaks kuud ja olin müüdud mees. Oli sügis 2012.”

Edasi järgnes periood, kus vaatasi-me aktiivselt Rootsi kuulutusi. Võtsime vastu hullumeelse otsuse 2013. aasta

suvel Muhu Väina regati stardis olla, nii et aega polnud palju. Eriti arvestades, et meil polnud veel purjekat ja purjeta ka ei osanud. KJK hooaja lõpupeol selgus, et folkboot Gunilla on võib-olla müügis. See oli hea uudis. Teadsime, et Gunilla on Rootsi päritolu ja suurepärases korras, suurim pluss oli see, et ta asus siin kohapeal.

Ostu-müügitehinguni me küll kohe ei jõudnud, aga igatahes anti Gunilla meile hooajaks kasutada. Martin Orav,

tollane reeder, oli meie purjetamis- oskust absoluutselt väärtalt tõlgendanud. Sellest siis ka selline usaldus.

Puulaevas töö ei lõpe

Saime esimese õppetunni, mida kujutab endast puupaadi lihvimine, pahteldamine ja mürkvärviga värvimine. Paadi seisukord oli sedavõrd hea, et midagi tõsist ei olnud vaja teha, töid oli täpselt nii palju kui algajatele jõukohane. Ei mina ega Kaidor pole puusepad, kuid lihtsamate asjadega oleme võimelised hakkama saama. Kõige keerulisemaks osutus elektrisüsteem, sellest ei ole ma tänase päevani täpselt aru saanud. Jahis on teatud arv juhtmeid, mil ei näi mingit otstarvet olevat, samas ei ole julgenud neid ka sealt eemaldada, mine tea... aga kõik töötab.

Üks murettekitav koht oli paadi veeskamine, kuidas see kõik käib, kuidas paat terveks jääb, kui kraana ta õhku tõstab. Kuidas saab peale mast ja kuidas kõik vallid, otsad, vandid, staagid ühendada. See tekitas omajagu küsimusi, kuid tänu flotilli teada-tuntud toetavale vaimule said kõik mured murtud.

Teekond Muhu Väinani

Esimese stardi tegime 8. mail 2013 KJK kolmapäevaregatil ja nii algas meie tee koos Gunillaga. Esimesed kaks sõitu tegime Mikk Kõöslu juhendamisel, edaspidi siis juba ise.

Kolmandaks meeskonnaliikmeks värbas Kaidor oma abikaasa Alice'i. Et meie meeskonda hästi sulanduda, olid tal kõik eeldused olemas – täielik võhiklikkus ja pealekauba veel hirm mere ees. Väga kiiresti sulandus Alice kõikidesse (nendesse vähestesse) nüanssidesse, mis meil talle edasi anda oli. Täna on sealmaal, et lähiajal teeb Alice oma esimese võistluse Gunilla roolis.

Jaht oli heas korras, kõik funktsioneeris ilusti ja Tallinnast Muhu Väinale startides ei pidanud me vajalikuks muid tööriistu peale näpitsate, kruvikeeraja ja teibi kaasa võtta. Selle võib panna muidugi ka kogenematus arvele, kuid vaja neid asju meil tõsiselt ei läinudki – kõik pidas vastu. Muhu Väinaks olime juba endise omanikuga käed löönud, et meist saavad Gunilla uued reederid ja see tegi meele heaks.

Esimene Muhu Väina regatt oli küll rohkem seiklus kui purjesport, aga kuna

meil toona ka sportlikke ambitsioone polnud, siis kogemuse osas tegime suure arenguhüppe. Hiljem tuli tõdeda, et parim purjetamiskool on mootori puudumine. Kuna meie mootor purunes juba regati esimestel päevadel, siis edaspidi tuli sadamasse sissesõidud teha purjede jõul ja nagu regatil käinud teavad, pole näiteks kitsukesse Kuivastu sadamasse saabumine, kus sind ootab ees juba üle saja jahi, mingi eriline meelakkumine. Pärnu – Roomassare etapp venis meil pea 20 tunniseks, millele lisandus lõpus ka tormine ilm. Aga kuna üle parda lendav vesi oli mõnusalt soe, sai seegi katsumus positiivselt seljataha jäetud. Sel etapil tekkis ka esimene enesekindluspuhang, kui hommikupoole ööd jõudis

meieni teade, et asume 4. kohal. No me siis muidugi leidsime palju argumente enda kasuks, seletamaks geniaalset öist sõitu. Hiljem tuli välja, et ülejäänud olid leviaugus ja GPS signaal lihtsalt seisis. Sportlikuks väljakutseks jäigi ainult kontrolllaega jõudmine. Hilisematel KJK kolmapäevakutel õnnestus igal juhul viimaseks jäämist vältida ja kohati tegime juba päris purjetamist meenutavaid võistlussõite.

Hooaja lõpuni pakkus Gunilla meile ilmselt rohkem, kui meie Gunillale. Tema on kerge ja tahab võistelda, tal on potentsiaali olla kiire, meie oskused ja kogemused kahjuks poodiumikohti ei pakkunud.

Muhu Väina regatt 2014 Kärkla-Kuivatus

Muhu Väina regatt 2014 Kärkla-Kuivatus

USS Security KJK kolmapäevak 6–11.06.2014

USS Security KJK kolmapäevaregatt 7–18.06.2014

Muhu Väina regatt 2014 Kuivatus-Pärnu

Hooaeg 2014

Kevadised hooldustööd olid seekord mahukamad, lisaks põhjatöödele võtsime ette ka veepealse osa. Lakk sai värskendatud, tihendasime teki vuuke, et tekki veekindlamaks muuta. Elektrisüsteem jäi samasse seisuga nagu ta alguses oli, sama arusaamatu - aga toimiv.

Nägime vaeva mastile õige kalde otsimisega. Raske on anda hinnangut,

kui kogemuste pagas on piiratud, kuid tundub, et õnnestus leida rahuldav konfiguratsioon.

See võistlushooaeg algas Gunillale ja tema meeskonnale juba mõnevõrra paremini. Kui eelmisel hooajal olime keskeltläbi viimased, siis nüüd õnnestus tasapisi tagant otsast ettepoole astuda. Gunilla kergus ja kiirus õnnestus maksimaalselt ära kasutada Merikotka regatil, kokkuvõttes viies koht, mis on meile suur võit. Ka Muhu väina regatt läks korda, poodiumikohti küll veel ei püüdnud, aga võistlejaterivi teises pooles andsime korralikke lahinguid. Ka seekord näitas alus ennast parimast küljest, olles võistluskõlblik, kuigi veidi räsitud. Viimast pärast stardijärgset avariid, mis rasis rohkem meeskonna moraalit kui aluse võistlussuutlikust. Gunillal on kindlasti võidupotentsiaali, lihtsalt meeskond on vaja järele aidata.

Gunilla on ehitatud Rootsist Ryhls Båt & Skeppsvarv'i tehases 1959 aastal ja kandis kuni Eestisse tulekuni nime Windrufs. Uhkelt on tehase kodulehel meie purjekale ka viide Eestis viibimise kohta ja pildid, tõestamaks heades kätes olekut aga eelkõige, et peale 55 aastast meresõitu toimib kõik laitmatult.

Windrufs'i suhe Eestimaaga sai alguse 2011 aasta alguskuudel, kui nüüdne folkboot Svea omanik, Hard Perk, otsis endale oma päris esimest purjekat. Plaan oli Hardil kindlasti folkboot osta ja Rootsist toomine tundus kõige mõistlikum viis seda teha. Windrufs jäigi silma, aga nagu üllatuseks selgus, polegi Rootsist müügitehinguni jõudmine lihtsate killast. Nimelt on folkboodi omanikud oma alustesse üksjagu kiindunud (eks see tule igakevadisest lihvimisele kulunud koosveedetud ajast) ja seetõttu tahetakse vältida ühe-suve-projekte või veel hullem aluse jaanituleks sattumist. Seega väljapoole Rootsist neid väga müüa ei taheta. Antud tehing jäigi tollal erinevatel põhjustel katki.

Hiljem, kui Martin endale paati hakkas otsima, tuli välja et Windrufs on ikka veel müügis ja kuna Hardil oli põhjalik eeltöö juba tehtud, sai kaardid jälle samale alusel pandud. Esimene vastus jälegi „Rootsist välja ei müü“. Seepeale kirjutas Hard Flotilli nimel ja „liikme palvel“ ise kirja ja tehing läks „lukku“.

Hard: „... seda märkas minagi, et vastuseid sai küsimustele pigem juhtudel, kus juba esimeses kirjas põhjalikumalt eesti puupaadikultuurist, folkbootide

flotilli laienemisest ja paatide taastamise võimekusest juttu tegin.“

Hard meenutab, et paadi tekk oli kohale jõudes pehmelts öeldes kehvas seisus, „Narmendav ja paikadest koosnev, mingi paksu valge värviga üle võõbatud. See küll polnud piltidelt nii paistnud ja isegi piinlik oli, et minu soovitusel selline ost sai tehtud, aga sisult oli kõik hea ja lisavarustus rikkalik, kokkuvõttes uued reederid tegid remondi põhjalikumalt kui oleks tarvitsenud ja tulemusega on ilmselt kõik rahul.“ Samast tehastest ja samuti Martini poolt korda tehtult seilab sellest aastast meie vetel ka folkboot Zigan.

Rekreatiivne tegevus

Gunilla on suurepärase perepurjekas, ta andestab eksimusi ja temaga saab väikse meeskonnaga hakkama. Gunilla roolipinni on hoidnud nii lapsed kui vanaemad. Folkboot on väga mõistlik jaht perele, kes soovib merele pääseda, kulutamata seejuures kogu perekonna sääste. Kompaktne, kergesti hoomatav, kõik on hästi lähedal. Gunilla on olnud päris mitmele inimesele esimeseks aluseks, millega tehakse esimene merereis. See on ehe ja vahetu võimalus kogeda merd ja purjetamist.

